

міст, особливо на берегах річок, де найчастіше розміщувалося виробництво. Проблема стає гострішою через нераціональне використання природних ресурсів прибережних зон, адже «існування» в цих зонах промислових, виробничих та технічних об'єктів і споруд не дозволяє ефективно реалізовувати рекреаційну функцію прирічкових територій та створювати сучасні ансамблі набережних.

Однак у XX столітті відбулося масштабне переосмислення вимог до функціональної насиченості прирічкових територій, усвідомлення переваг і їх особливостей. Вже звична роль невикористаного територіального міського резерву змінилася інтенсивним її освоєнням як міського громадського простору, який, в свою чергу, став розглядатись як місце соціальної активності міста, з формуванням архітектурно-значущих об'єктів.

Сучасне середовище багатьох великих та найбільших міст характеризується порушенням рівноваги між природними і штучними елементами міського простору через стихійну урбанізацію, гіпертрофоване зростання міст та глобальну технізацію. Через штучне змінення та забруднення берегової лінії, втрачається унікальність ландшафту, який вже неможливо відновити, зникають найефектніші та найпривабливіші в природному (екологічному), психологічному, естетичному, композиційному, просторовому та ін. сенсі території. Окрім цього, такі необдумані дії призводять до порушень річкових систем, змін в екосистемі та порушення природних процесів загалом.

Зарубіжний досвід показує підвищену увагу до організації просторів міста в колишніх промислових зонах, де здійснюються масштабні екологічні та містобудівні програми реновації та реконструкції природного середовища. Особлива увага приділяється набережним територіям колишніх промислових районів в зонах унікальних ландшафтів (горбиста місцевість, наявність акваторії, специфічна рослинність, особливий мікроклімат і ін.).

ЕКОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ЗАСТОСУВАННЯ СТИЛЮ ШАЛЕ В СПОРТИВНО-ТУРИСТИЧНИХ КОМПЛЕКСАХ

Бондар К.М.

Науковий керівник – Жмурко Ю.В., канд. архіт., доцент

Актуальність дослідження обумовлена соціальною потребою міського населення в проведенні активного оздоровчого дозвілля з метою оздоровлення та емоційного розвантаження. Поява нових видів туризму та відпочинку потребує організації рекреаційних комплексів з новим функціональним та естетичним забезпеченням, якому не відпові-

дають існуючі спортивно-оздоровчі, туристичні комплекси і центри. Тому актуалізується питання містобудівної організації рекреаційних територій в межах міста.

Сучасні умови життєдіяльності людського суспільства пов'язані з підвищенням сутності вирішення проблем екології. Розвиток великих міст, погіршення мікроклімату, насичення відкритих міських просторів хімічними і механічними відходами виробництва і антропогенної діяльності створюють негативний вплив на організм людини та навколишнє середовище.

Місто Харків має високий потенціал в ефективному розвитку природно-рекреаційних комплексів. Унікальний природний ландшафт створює умови для організації, спортивно-оздоровчих, культурних місць рекреації. Такі рекреаційні комплекси мають сприяти формуванню здорового способу життя населення, охоплюючи всі вікові групи і вирішуючи таку проблему, як охорона і збереження існуючих природних ландшафтів.

У мешканців великих міст є підвищена потреба в якісному відпочинку. Природне середовище є найбільш ефективним гарантом реабілітації стану людини. У зв'язку із зростанням інтересу до відпочинку, туризму, гірськолижного спорту та оздоровленню, особливу популярність набирають потенціальні рекреаційні території. Саме такі території особливо цінуються своєю атмосферою «невтручання» у природу і її первозданність.

Є напрямки, створені часом, є стилі, що сформувалися навколо якоїсь ідеї, а стиль шале народжений з усіма супутніми обставинами, які стосуються характерних особливостей ландшафту, клімату, культури і традицій. Історично склалося так, що шале будувалися в оточенні прекрасних гір і лісів. Сьогодні, дотримуючись традиції будувати такі будинки в оточенні природного ландшафту, шале будуються, як правило, за містом або в периферійній його частині.

Популярність стилю і захоплення альпійської архітектурою останнім часом надзвичайно зросла. Це пояснюється, перш за все, зростанням інтересу до гірськолижного спорту і туризму, і, перш за все, до альпійських лижних курортів. Альпійський стиль особливо популярний серед людей, що прагнуть до усамітнення і спокою, тих, хто цінує простоту, затишок і тепло. Його вибирають творчі та романтичні натури, справжні цінителі культурної спадщини, вікових традицій і якості.

Шале традиційно асоціюється з теплом і затишком гірського сільського будиночка і, в загальному, є різновидом стилю кантрі. Сучасна людина втомився від суєти і міських стресів, а будинок в стилі

шале створює відчуття захищеності і психологічного комфорту, дає можливість усамітнитися і відчувати єднання з природою.

Будинок, побудований по альпійських традиціям, легко впізнати. Перш за все, за традиційним зовнішнім виглядом - «кам'яний низ - дерев'яний верх» і крутий похилий дах. Завдяки комбінації контрастних матеріалів і традиційних форм, шале вигідно відрізняється від сусідніх будівель особливим стилем. Воно має простий, разом з тим, брутальний і фундаментальний вид. Виконаний з натуральних природних матеріалів, що відрізняються якістю і екологічністю, шале демонструє міцність і довговічність.

Пріоритет змісту над формою, ретельна продуманість всіх деталей і неперевершена якість - це риси, які характеризують будинку, виконані в цьому стилі, протягом багатьох років. Зміна епох завжди супроводжується появою нових будівельних матеріалів і технологій, і в старовинний стиль альпійських будинків сьогодні прекрасно вписуються черепиця, штучні камені і деревина. Широкі фасади з панорамним склінням часто прикрашають сучасні будинки, виконані в стилі шале.

У XX столітті, з ростом популярності спорту, туризму і відпочинку, шале набувають загальноєвропейську цінність і поширюються по всьому світу як архітектурне рішення, що демонструє екологічний підхід для організації рекреаційних територій.

За останні десятиліття проекти ландшафтно-рекреаційних зон з використанням прийомів стилю шале реалізовано в багатьох країнах світу. Ці проекти комплексного благоустрою рекреаційних територій відображають нові тенденції щодо їхньої функціонально-планувальної організації та розкриття ролі цих територій в створенні якісного міського середовища.

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МІСТОБУДУВАННЯ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ

Пантелеймонова І.О.

Науковий керівник – Жмурко Ю.В., канд. архіт., доцент

Архітекторами накопичено багатий досвід у архітектурній екології, і на даний час все більше і більше уваги приділяється саме екологічним аспектам при забудові міст. Кожне місто це штучне середовище антропогенного походження, досить складна урбоєкологічна система зі своїми специфічними умовами, створеними співвідношенням природних факторів середовища (клімат, рельєф, геологічна будова, фауна і флора) та технічних (особливості промисловості, транспортної мережі, способу життя, суспільної організації). Одним з найважливішим